

valgets Fleertal. Der er et andet Forslag, som det ærede Fleertal har stillet, nemlig Forslaget under Nr. 13 til § 7. Dette Forslag gaaer ud paa, at Retten til at indbringe den 10de Gaard skulde indskrænkes med Hensyn til Lehnene og de dermed beslægtede fideicommissariske Godser, medens den skulde bestaae indtil 1875 for de løse og ubundne Godser. Jeg troer, at denne Adskillelse hverken er skarpsindig eller praktisk. Naar jeg siger, at den ikke er praktisk, er det, fordi jeg savner Beviis fra det ærede Fleertal for, at der er gjort Misbrug paa Lehnene af Bevillinger til at sælge til Fremmede. Dersom den ærede Ordfører eller Andre af Fleertallet kunne oplyse, at der paa de Lehn, hvor der er erhvervet Salgsbevillinger, er gjort Misbrug af den exceptionelle Ret, som Loven giver til at sælge til Fremmede, vil jeg sige, at der er Grund til denne Adskillelse, men saalænge Udvalgets Fleertal ikke har Facta, hvorpaa det kan støtte denne besynderlige Adskillelse mellem de forskellige Slags Godser, kan jeg ligesaa lidt tiltræde den, som jeg kunde tiltræde en lignende Sondring i Loven om Bøndergaardens Bortforpagtning, hvilken var foreslaaet af det samme Fleertal eller idetmindste af endeel af det samme Fleertals Medlemmer. Dette Forslag blev da ogsaa forkastet af Thinget, og derfor er der vel Udsigt til, at Forslaget under Nr. 13, som af Fleertallet er stillet til § 7, heller ikke vil vinde Thingets Bifald. Det er besynderligt nok, at eet af de faa Punkter, hvori den ærede Minister synes at være enig med Fleertallet, er det, der angaaer den Paastand af Fleertallet, at der skulde være Grund til en saadan Sondring, idet han mener, at Lehn og Stamhuus ikke fortjene den Stilling og den Nøds, der tidligere er tillagt dem, for at danne et patriarcalist Forhold fremfor andre Godser. Denne Mening skal jeg meget gjerne lade den ærede Minister beholde, men kan ikke Andet end modstige den som urigtig, forsaavidt min Erfaring rækker. Det er ganske vist, at en stor Deel af de større Godsbesiddere, som have Lehn og Stamhuus, have været uvillige til at sælge, men deraf følger ingenlunde, at Godsvillaarene paa Lehnene skulde være strengere end paa de frie Godser,

og dersom man vil slutte fra et enkelt Lehn eller et enkelt Stamhuus, der tidligere har været paa Dmtale her i Salen, til de øvrige Godser af samme Slags, mener jeg efter min Erfaring, at denne Slutning er aldeles overilet. Jeg vil her gjentage, at der fra dette Stamhuus blev sendt mig et Andragende paa den Tid, da der var den allerførste Bevægelse der, og deri skreve Andragerne, at de vel havde det haardt, men at de vilde bede Gud bevare dem for at komme i samme Stilling som den, hvori Fæsterne vare paa et frit Gods. Det var, dengang Forslaget om Lehns og Stamhusets Dvergang til fri Eiendom første Gang var for her i Thinget. Jeg troer derfor, at den Mening ogsaa er meget almindelig hos Bønderstanden, at det paa Lehnene og de dermed beslægtede Godser staaer sig langt bedre i Henseende til Fæstevillaarene, Forpagtningsvillaaarene og Godssalg end paa de frie, ubundne Godser. Jeg troer, at den Tilslutning, som det foreliggende Forslag finder i Folkethinget, maa have en Indvirkning paa Landsthinget, og med Hensyn til den foreliggende Sag troer jeg, ligesom jeg yttrede, at jeg troede med Hensyn til Gaardforpagtningsspørgsmaalet, at den bestemte Udtalelse, som kommer fra Folkethinget, om kort eller lang Tid maa slaae Gnist i Landsthinget og fænge an der. Derfor raader jeg mine Venner til i Hovedsagen at følge Forslagsstilleren i dette Spørgsmaal, uden Hensyn til hvad Ministeren siger derom. Saalænge Ministeren ikke stiller sig frem som ffabende et Forslag, saalænge han blot staaer som Kritiker og afpærer det, Thinget eller har Lyst til at vedkjende sig, saalænge kan man ikke komme til nogen Overenskomst med denne Minister, og saalænge troer jeg, man gjør rettest i at stemme imod ham. Lader os da see, om han vil til næste Gang komme med et Forslag, som vi kunne bruge; men hvis ikke, ere vi beredte til maaffee paany at levere ham og Landsthinget det samme Forslag til Dverveitelse. Jeg gjør disse Bemærkninger, fordi jeg troer, at jeg derved har forsvaret mig imod den besynderlige Udtalelse, der saaldt her forleden Dag, og som jeg ved en Afslutning blev forhindret fra at imødegaae, nemlig den, at jeg havde paakaldt Hævn og Straf